

**Експертиза рукопису підручника
української літератури
в контексті вимог
особистісно зорієнтованого
і компетентнісного навчання**

**А. Фасоля,
канд. пед. наук**

**Чим відрізняється
особистісно (компетентнісно)
зорієнтований підручник від
“традиційного”?**

Пріоритетні завдання підручника:

1. Допомогти учневі зрозуміти себе, світ, своє місце у світі.
2. Навчити учня самостійно керувати своєю читацькою діяльністю, читацьким й особистісним розвитком.
3. Надати можливість самостійно навчатися на бажаному рівні складності.
4. Допомогти вчителю вибудувати процес у парадигмі особистісно зорієнтованого і компетентнісного навчання.

Експертиза -

оцінювання відповідності параметрів
предмета (явища, процесу) певним
критеріям

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

ДІАЛОГІЧНІСТЬ

Авторський текст, запитання і завдання спрямовують увагу учня на усвідомлення:

- себе як особистості і читача;
- потреби в самонавчанні й самотворенні;
- важливості оволодіння умінням керувати своїм навчальним і особистісним розвитком;
- читання як діалогу;
- змін у читацькому й особистісному розвитку.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

ОСОБИСТІСНА ЗОРІЄНТОВАНІСТЬ

Наявні запитання і завдання для актуалізації суб'єктного досвіду, формування ціннісного ставлення до себе, своєї діяльності, порушених у творі проблем.

Учневі надається можливість вибору: обсягу матеріалу, способів опрацювання його, різнорівневих завдань, у т.ч. домашніх.

Створюються ситуації успіху, затребуваності прояву особистісних якостей.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

ПРАКТИЧНА ЗОРІЄНТОВАНІСТЬ

Переважають продуктивні і творчі
(компетентнісно зорієнтовані) завдання:

- для формування діалогічних умінь роботи з текстом, осмислення його проблем із позицій читача, автора, героя;
- для формування компетентностей: предметних, загальнонавчальних, ключових (інформаційно-комунікаційної, комунікативної, загальнокультурної та ін.);
- які спонукають звертатися до різноманітних джерел інформації, навчальних технологій.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

УРАХУВАННЯ СПЕЦИФІКИ ПРЕДМЕТА

Емоційність викладу матеріалу.

Представлення теоретичних відомостей про читання.

Задіяння уяви, емпатії, образного мислення і мовлення.

Різнорівневі завдання для формування діалогічних умінь роботи з текстом: постановки запитань для розкриття авторського і творення власних смислів, з'ясування ролі художніх засобів тощо.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

НАЯВНІСТЬ ЕЛЕМЕНТІВ САМОВЧИТЕЛЯ

Випереджувальне цілевизначення,
представлення навчального маршруту,
рекомендацій щодо організації навчальної
діяльності.

Запитання і завдання для рефлексії,
самоконтролю й самооцінювання.

Містить таблиці, схеми, алгоритми, зразки
аналізу, пам'ятки, поради тощо.

ПІДГОТОВКА ЕКСПЕРТНОГО ВИСНОВКУ

1. **Опрацювання методичних рекомендацій.**
2. **Укладання переліку показників оцінювання у формі таблиці.**
3. **Планування часу.**
4. **Оглядове прочитання рукопису.**
5. **Вивчення програми з літератури.**
6. **Опрацювання вступного слова й одного з розділів рукопису.**
7. **Заповнення таблиці.**

ПІДГОТОВКА ЕКСПЕРТНОГО ВИСНОВКУ

- 8. Опрацювання змісту рукопису повністю, доповнення таблиці.**
- 9. “Тематичне” прочитання рукопису:**
 - достовірність фактів;**
 - співвідношення запитань різних видів;**
 - ілюстративний матеріал;**
 - тестові завдання;**
 - теоретичні поняття;**
 - словникова робота і т. ін.**

ПІДГОТОВКА ЕКСПЕРТНОГО ВИСНОВКУ

- 10. Опрацювання “Вимог до рецензій” у посібнику для експертів.**
- 11. Ознайомлення з рецензіями попередніх років.**
- 12. Написання чернетки.**
- 13. Повторне перечитування рукопису, уточнення експертного висновку.**
- 14. Правка рукопису, підготовка остаточного варіанту.**

НЕДОЛІКИ ЕКСПЕРТНИХ ВИСНОВКІВ

1. Неуважність, недбалість, фрагментарність прочитання рукопису.
2. Переказування змісту підручника.
3. Формалізм.
4. Необґрунтованість висновків, відсутність доказів.
5. Неграмотність.

Бажаю успіхів!